

3. מאפייני תרסיס הפלפל והשפעתו – מיכל אישי

- א. תרסיס הפלפל אליו מתייחס נוהל זה הוא תכשיר אישי המכיל תמצית פלפל חריף בריכוז של 10% שחריפותו 2 מליון SHU.
- ב. התרסיס האישי נמצא במיכל אישי הפולט חומר לטווח יעיל של עד 4 מטר.
- ג. כשהתרסיס בא במגע עם אדם או חיה, הוא גורם באופן מיידי לתחושות צריבה, דמע, נפיחות בעניים וקשיי נשימה.
- ד. תופעות אלו יוצרות אצל האדם או החיה את הצורך לטפל בעצמו ומפסיקות בכך את ההתנהגות האלימה שלהם כלפי אחרים.
- ה. מגבלות השימוש.

- (1) אין להשתמש בתרסיס אלא רק לאחר מעבר הכשרה והסמכה מתאימה.
- (2) לפני הפעלת התרסיס חלה על השוטר חובת הזהרת החשוד
(נוסח האזהרה מפורט בסעיף 5. ג. 2) לנוהל).
- (3) על השוטר לוודא כי החשוד נמצא בטווח היעיל של התרסיס.
- (4) אין להפעיל התכשיר נגד כוון הרוח.
- (5) חל איסור על הפעלת התרסיס במקומות סגורים – למעט במקרה המתואר בסעיף 5. ג. 2 ו (6)*.
- (6) חל איסור על הפעלת התרסיס כנגד : נשים בהיריון, קשישים, תינוקות וילדים קטנים.
- (7) הפעלת התרסיס תיעשה אך ורק לעבר אדם בודד שאין בקרבתו אזרחים תמימים העלולים להיפגע.
- (8) יש לשמור את התרסיס במקום מוצל (מתחת ל- 50 מעלות צלזיוס).

1. יתרונות

- (1) השימוש בתרסיס מונע מגע פיזי בין השוטר העוצר לבין חשוד המתפרע ומפחית את הסיכון לפגיעה גופנית בחשוד או בשוטר.
- (2) מהווה אמצעי הרתעה יעיל מפני אלימות והתנגדות למעצר.

*עודכן 10.03.10

קבוצת הנוהל – אמצעים		הנושא - סיור		היחידה המוציאה את הנוהל מחלקת סיור ושיטור / מדור סיור
עמוד 1 מתוך 10	תחולה 10/2007	סיווג שמור	מס' הנוהל 02.220.200	שם הנוהל – הפעלת תכשיר פלפל

<p>1. כללי</p> <p>א. למשטרת ישראל הוכנס לפעילות מבצעית תרסיס פלפל אישי.</p> <p>ב. התרסיס נועד לשמש כאמצעי עזר לביצוע מעצר ולהדיפת תקיפה שלא כדין כלפי השוטר או זולתו ולהשלטת סדר בבית המעצר וברכבי הליווי.</p> <p>ג. תרסיס הפלפל שאושר ע"י מפא"ט וקרפ"ר לשימוש במשטרה הוא: תרסיס אישי בריכוז של 10% פלפל שחריפותו 2 מליון SHU, לאחר שנמצא שאינו רעיל, אינו דליק ואינו גורם לנזק בלתי הפיך לאדם כלפיו נעשה שימוש בו. (עודכן 02.06.09 (נמחק החברה המייצרת)</p> <p>ד. השימוש באמצעי זה מחייב הכרתו והשלכות השימוש בו.</p> <p>ה. תרסיס הפלפל בא להחליף את מיכל גז מדמיע אישי (גמ"א).</p>	
<p>2. הבסיס החוקי</p> <p>א. סעיף 19 לפקודת סדר הדין הפלילי(מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (ביצוע מעצר).</p> <p>ב. סעיף 34 י' וסעיף 34 טז' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (הגנה עצמית).</p> <p>ג. סעיפים 18 א', 18 ב', 18 ג' ו-18 ד' לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תנאי החזקה במעצר) התשנ"ז - 1997.</p>	

4. המטרה

א. קביעת כללי הכשרה והסמכה .

ב. קביעת התנאים וההגבלות לשימוש בתרסיס, לרבות תרחישים בהם ניתן לעשות שימוש בתרסיס, כללי הפעלה, כללי טיפול ועזרה ראשונה לנפגע וכללי בטיחות.

ג. קביעת כללים להחזקת התרסיס והחסנתו.

5. השימוש בתרסיס פלפל- תנאים, הגבלות וסייגים.

א. כללי הכשרה והסמכה :

- 1) הכשרת השוטר לשימוש בתרסיס הפלפל, תיעשה במסגרת אימון בבסכ"מ או בבי"ס מחוזי/ בה"ד מג"ב בהתאם לאישור סי' ר' אג"מ על פי תוכנית ההדרכה .
 (ראה נספח א' – תוכנית)
- 2) שוטר יוסמך ע"י מפקד בסכ"מ/סממ"ז/סי' מי' מג"ב לשימוש בתרסיס פלפל רק לאחר שעמד בדרישות ההכשרה ובבחינת ההסמכה.
- 3) רשאי סי' ר' אג"מ ליתן הרשאה לסי' מפקד מחוז/סי' מי' מג"ב להסמך שוטרים במחוז ובלבד שהוכשרו לכך ונבחנו ע"י ק' כשירות מחוזי/ ק' כשירות במג"ב.
- 4) שוטר שלא עמד בבחינת ההסמכה, יורשה לערוך רענון ובחינה חוזרת.
- 5) את ההסמכה יאשרו מפקד בסכ"מ/ סממ"ז/ מפקד בה"ד מג"ב בכפוף לאישור סי' ר' אג"מ, ועובדת ההסמכה תקודד בתיקו האישי הממוחשב של השוטר.
- 6) שוטר שהוסמך להפעלת פלפל יבצע רענון השתלמות רענון אחת בכל שנה.

ב. התנאים וההגבלות לשימוש בתרסיס פלפל.

- 1) רק שוטר שקיבל הכשרה בבסכ"מ והוסמך לכך ע"י מפקד בסכ"מ, יהיה רשאי להפעיל תרסיס פלפל.
- 2) הפעלת התרסיס אפשרית במקרים הבאים ובתנאי שלא ניתן בנסיבות העניין להשתלט על החשוד ללא שימוש באמצעים, או כאשר יש חשש ממשי כי מגע פיזי עם החשוד עלול לגרום לנזק גדול יותר, לשוטר או לחשוד, מהנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהשימוש בתכשיר :
 א) כלפי החשוד בתקיפת שוטר או תקיפת אדם מן הציבור.

דף זה עודכן ביום 15.03.09

ב) כלפי החשוד שהתנהגותו מעלה חשש ממשי לתקיפת השוטר או אדם מן הציבור.

ג) כלפי החשוד המתנגד למעצר באופן אלים .

ד) כלפי החשוד המנסה להימלט ממעצר ומתנהג באלימות.

ה) כלפי עצור/ אסיר המפר את הסדר במקום המעצר.

3) שיקולים לשימוש בתרסיס:

טרם השימוש בתרסיס ישקול השוטר את נסיבות האירוע, ויבדוק האם:

א) קיימת עילה חוקית למעצר החשוד.

ב) החשוד מתנגד למעצר באופן פעיל או מנסה להתחמק ממנו.

ג) האם מגע פיזי עם החשוד עלול לגרום לנזק גדול יותר מהנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהשימוש בתרסיס.

ד) אין לעשות שימוש בתכשיר כלפי חשוד המתנגד באופן פאסיבי למעצר.

ג. **כללי השימוש בתרסיס פלפל- מגבלות וסייגים:**

1) הפעלת תרסיס הפלפל לעבר אדם הנה שימוש בכוח, ולפיכך מותנית ההפעלה במתן הודעה על מעצרו.

2) בהתקיים אחת הנסיבות המפורטות בסעיף 5. ב. 2) לנוהל זה, ולאחר שהשוטר שקל את נסיבות האירוע והגיע למסקנה כי אין באפשרותו לבצע את המעצר בדרך אחרת, פחותה בחומרתה מהשימוש בתרסיס פלפל, רשאי השוטר לעשות שימוש בתרסיס בכפוף לסייגים הבאים:

א) לפני השימוש בתרסיס פלפל ולאחר שבדק השוטר את כיוון הרוח (למניעת פגיעה בשוטר) יבצע את הפעולות הבאות:

(1) השוטר יודיע לחשוד על מעצרו.

(2) השוטר יזהיר את החשוד כי אם לא יציית להוראותיו ולא יפסיק את התנהגותו האלימה באופן מיידי, יפעיל נגדו תרסיס פלפל.

(3) השוטר רשאי שלא להזהיר את החשוד בטרם הפעלת הפלפל, אם בנסיבות העניין ובשל אלימות החשוד או ניסיון המלטות לא היה באפשרות השוטר להזהירו.

(ב) לא שעה החשוד לאזהרת השוטר, יפעיל השוטר את התרסיס כלפיו, בהתאם להוראות הבאות:

(1) אחוז המיכל בכף ידך כשהאגודל כלפי מעלה.

(2) אמוד את המרחק בינך לבין החשוד, וודא שלא יפחת ממטר אחד ולא יעלה על ארבעה מטרים.

(3) כוון את פיית ההתזה לעבר אזור פני החשוד, כדי לקבל את האפקט המרבי.

(4) הרם את הנצרה, ודא כיוון סופי לעבר החשוד ולחץ על לחצן ההתזה לחיצה קצרה.

(5) במקרה בו הלחיצה הראשונית לא השיגה את מטרתה ניתן לבצע לחיצה נוספת אחת על מנת להשיג את האפקט הנדרש.

(ג) לאחר הסרת ההתנגדות וביצוע המעצר, על השוטר לפעול כדלקמן:

(1) הנחה את החשוד לפעולות הנדרשות למימוש סמכותך לביצוע המעצר.

(2) **במידה ונדרשת כבילה, כבול החשוד באופן שיאפשר לו נשימה חופשית.**

יש להפסיק את השימוש בתרסיס, מייד עם הסרת התנגדות החשוד.

(ד) כללי טיפול ועזרה ראשונה:

(2) העבר החשוד לאזור מאורר ואפשר לו בהקדם האפשרי לשטוף במים את האזור הנגוע.

(3) במידה והחשוד נפל או נשכב, יש להפנות את פניו כלפי מעלה כדי לאווררו ולהעבירו לטיפול רפואי ללא דיחוי.

(4) עקוב אחר החשוד. במידה והוא מראה סימני מצוקה כגון קשיי נשימה או תפקוד או שהוא מבקש זאת (גם אם אינו מגלה סימני מצוקה) יש להעבירו לטיפול רפואי.

5) במידה ולאחר 30 דקות לא פגה השפעת התרסיס, או שהחשוד ביקש זאת (גם אם נראה שפגה השפעת התרסיס), יש לקחתו לטיפול רפואי.

6) לאחר השימוש, אין להפעיל לחץ על צווארו של החשוד או על גבו. יש להושיבו או להשכיבו על צידו תוך מתן אפשרות נשימה חופשית.

7) הסבר לחשוד כי השפעת התרסיס תחלוף בעוד מס' דקות, על מנת להרגיעו.

ה) לריסון חיה תוקפנית :

1) שוטר שבעת מילוי תפקידו נתקל בחיה תוקפנית המסכנת אותו ואשר עשויה למנוע ממנו את ביצוע תפקידו רשאי להשתמש בתרסיס הפלפל על מנת לנטרל אותה.

2) על השוטר להקפיד ולרסס את התרסיס לעבר פני החיה על מנת להשיג תוצאה מירבית.

ו) הוראות בטיחות מיכל אישי.

1) השימוש בתרסיס הפלפל ייעשה רק על ידי מי שהוכשר והוסמך לכך על ידי מפקד בסכ"מ.

2) אין להפעיל התרסיס למרחק שהוא פחות ממטר ועד 4 מ'.

3) אין להפעיל התרסיס נגד כוון הרוח מחשש פגיעה בשוטר המפעיל.

4) הפעלת התרסיס תיעשה לעבר החשוד תוך הימנעות מפגיעה בעוברי אורח תמימים.

5) יש לוודא כוון הפייה לעבר החשוד ולהימנע מפגיעה עצמית.

6) הפעלת התרסיס במקום סגור אסורה אלא אם קיימת סכנה לפגיעה פיזית ממשית לשוטר כתוצאה מהתקיפה.

7) בגמר השימוש, יוחזר התרסיס לנרתיק הנשיאה, לשם מניעת ריסוס לא מבוקר.

8) אין לנקב את מיכל התרסיס.

9) אחסון המיכל בנרתיק יהיה כאשר פיית ההתזה כלפי חוץ ולחיץ ההפעלה כלפי פנים הגוף למניעת התזה לא מבוקרת.

10) מיקום נרתיק הנשיאה בחגור יהיה לצד הגוף ובחלקו הקדמי.

11) טווח בטיחות התזה מ – "ידיד/שוטר" יהיה 1 מטר.

12) במקרה של פגיעה מהתרסיס יש לשטוף מיידית במים זורמים. את האזור שנפגע.

ד. תיעוד ודיווח.

2) שוטר שהפעיל תרסיס פלפל יציין בדו"ח הפעולה את נסיבות השימוש בתרסיס פלפל.

3) בטופס דו"ח הפעולה של השוטר, תצוין עובדת השימוש בתרסיס פלפל כשימוש בכוח במקום המיועד לכך

4) השוטר יציין בדו"ח הפעולה את עובדת אזהרת החשוד לפני הפעלת התרסיס ויפרט את נסיבות השימוש.

ה. פיקוח ובקרה.

1) באחריות מפקדי יחידות, ביצוע פיקוח ובקרה על הפעלת התרסיס.

2) באחריות מפקדי יחידות, בחינת דיווחי השוטרים בהפעלת תרסיס פלפל.

ו. אחריות יישום נוהל זה חלה על:

1) רע"מים במחוזות.

2) רלס"מים במרחבים.

3) מפקדי יס"מ.

ז. נספחים:

1) נספח א' – תוכנית אימונים להסמכה.

2) נספח ב' – תוכנית אימון לרענון שוטרים.

נספח א'

תוכנית אימונים לשוטרים בנושא גז פלפל (OC)

מס ד"	נושא	פירוט השיעור	שעות	מדריך	הערות
1	שיחת פתיחה	- לויז' יום ההשתלמות - פירוט הנושאים בהשתלמות - הכרה + תיאור תכונות	1	מדריך גז פלפל (שהוכשר בבסכ"מ)	
2	סמכויות השוטר בשימוש בגז פלפל אישי	- סמכות השוטר בשימוש בגז פלפל	1	קצין מהאח"מ המרחבי	
3	עזרה ראשונה	- הכרת הגז והשפעותיו - נתונים טכניים - עזרה ראשונה - כללי בטיחות - סרטון	1	חובש מרחבי	
4	אימון יסודות גז פלפל	- תרגול מעשי: - נשיאה - שלבי הפעלה - עזרה ראשונה - כללי בטיחות	1	מדריך גז הפלפל	
5	אימון סימולציה	- תרגול הפעלת גז פלפל על פי נוהל הפעלה אל מול איומים שונים	1	"	
6	מבחנים : עיוני	עיוני	1	"	ציון עובר 70
7	סיכום	- גז פלפל - סיכום	1	"	
	סה"כ		7שעו ת		

נספח ב'

תוכנית אימון רענון לשוטרים בנושא גז פלפל (OC)

מס ד"	נושא	פירוט השיעור	משך	מדריך	הערות
1	סמכויות השוטר בשימוש בגז פלפל אישי	- סמכות השוטר בשימוש בגז פלפל	שעה	קצין מהאח"מ המרחבי	
3	עזרה ראשונה	- הכרת הגז והשפעותיו - נתונים טכניים - עזרה ראשונה - כללי בטיחות	שעה	חובש מרחבי	
5	אימון סימולציה	- תרגול הפעלת גז פלפל על פי נוהל הפעלה אל מול איומים שונים	שעה	"	